

การพลิกผันประวัติศาสตร์ (ครั้งที่สอง)

คริสต์ศตวรรษที่ 1801-1900 คือ ห้วงเวลาที่ชาวมุสลิมฮันติงตัน นักประวัติศาสตร์อเมริกันเรียกว่า เป็นช่วงเวลา **พลิกผันทางประวัติศาสตร์** หรือ the Great Divergence ที่ทำให้เศรษฐกิจและความมั่งคั่งของยุโรปก้าวขึ้นเหนือความมั่งคั่งของจีนและเอเชีย หลังจากที่ถูกเป็นเบี้ยล่างมายาวนานหลายสิบศตวรรษ

ห้วงเวลาดังกล่าว คือ ห้วงเวลาที่เอริค โจนส์ เรียกว่า **มหัศจรรย์ของยุโรป** หรือ European Miracle

ก่อนจะถึงห้วงเวลาดังกล่าว คนยุโรป ใช้เวลานานหลายศตวรรษในการสร้างพลังขับเคลื่อนให้กับเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง นับตั้งแต่หลังสงครามครูเสด ที่ทำให้คนยุโรป ประจักษ์ใจว่า พวกเขาไม่ได้เป็นศูนย์กลางความจริงของอารยธรรมโลกดังที่ศาสนาครีสโตมันทอลิกพร่ำสอนเป็นเวลานับพันปี

กระบวนการของยุโรปในการเพิกเฉยภาพให้กับตนเองเริ่มตั้งแต่ยุคเรเนสซองส์ ตามมาด้วยยุคของการแสวงหาดินแดน ยุคล่าอาณานิคม ยุคปฏิวัติทางการเมือง ยุคปฏิวัติทางปัญญา การปฏิวัติวิทยาศาสตร์ และการปฏิวัติอุตสาหกรรม

ทั้งหมดคือ ประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาแล้ว แต่ในช่วงเวลานับจากนี้ไป ความท้าทายรอบใหม่จากเอเชีย กำลังเกิดคำถามว่าจะเกิดการพลิกผันทางประวัติศาสตร์ครั้งที่สองโดยจีนและอินเดียครั้งใหม่ที่จะทำให้เอเชียกลับไปเหนือยุโรป และสหรัฐได้หรือไม่

คำถามดังกล่าว ต้องการคำตอบทั้งในเชิงปรัชญา เทคโนโลยี เศรษฐกิจ และกระบวนการที่ซับซ้อนพอสมควร แต่เพียงแค่นี้ก็เริ่มต้นคำถาม ก็มีข้อมูลมากมายให้พิจารณาเพื่อสร้างวาทกรรมกันเสียแล้ว โดยเฉพาะเรื่องของความก้าวหน้าในหลายด้านของจีนยุคใหม่ภายใต้พรรคคอมมิวนิสต์จีน

ข้อเท็จจริงล่าสุดที่น่าสนใจก็คือ ปี 2556 เป็นปีที่จีนส่งเงินไปลงทุนในยุโรป (ส่วนใหญ่เป็นการซื้อกิจการที่มีปัญหาทางการเงิน แคมีเทคโนโลยีที่เป็นเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ไม่ใช่ซื้อสเปซปะปะ หรือหวังผลลัพธ์ทางการเงินอย่างเดียว) เป็นสถิติใหม่ ด้วยมูลค่า 1.26 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 9.6 พัน

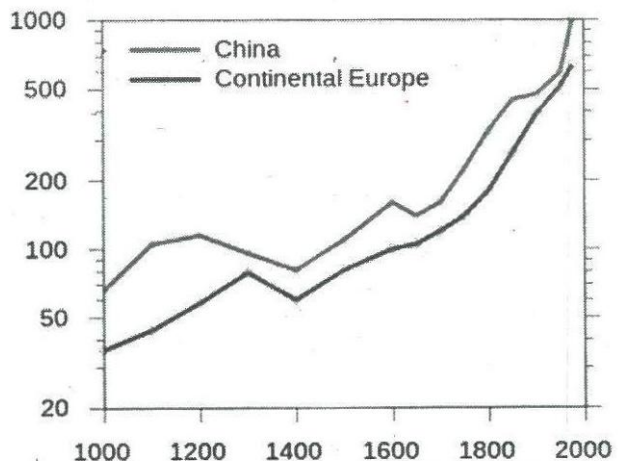
ล้านยูโร เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 20%

รัฐวิสาหกิจจีน คือนักลงทุนกลุ่มหลักนำโดย China Investment Corporation (CIC) โดยมุ่งเน้นไปที่ธุรกิจบริการ และอุตสาหกรรมสำคัญที่จีนยังไม่คุ้นเคย

บริษัท ไพรซ์วอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส ได้สำรวจและประเมินว่า ในครั้งแรกของปี 2555 นักลงทุนจีนได้หว่านเงินลงทุนทั่วโลกมากถึง 2.39 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง 3 เท่า

โดยที่ยังไม่เห็นแนวโน้มจะลดลงแต่อย่างใด

การพุ่งขึ้นของการลงทุนของจีนในยุโรป ส่วนหนึ่งกับการลงทุนของจีนในสหรัฐและแคนาดา ซึ่งมีอุปสรรคจากการกีดกันของนักการเมืองในสองประเทศดังกล่าว โดยอ้างเหตุเรื่องความมั่นคงทางทหาร หรือเหตุอื่นๆ แต่ในยุโรปความต้องการทุนใหม่ๆ เพื่อมากระตุ้นการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจจากวิกฤต ทำให้เกิดการเมืองในยุโรป เปิดกว้างและ "เท้าติดดิน" มากกว่าภูมิภาคอื่นๆ

ตัวอย่างเช่นปีที่ผ่านม CIC สามารถเข้าไปถือหุ้น 10% ในสนามบินฮีทโธรว์ของลอนดอน และซื้อกิจการผลิตดาวเทียม Eutelsat ของฝรั่งเศส รวมทั้งถือหุ้น 21% ในบริษัทพลังงาน

ไฟฟ้าของโปรตุเกส Energias de Portugal ที่แปรรูปเป็น
เอกชน

ที่สำคัญกว่านั้น บริษัทจำนวนมากที่เป็นผู้ผลิตสินค้า
เทคโนโลยีระดับสูงแต่มีขนาดกลางและเล็กซึ่งเรียกรวมๆ กัน
ว่า Mittelstand ก็สร้างข้อเรียกร้องให้รัฐบาลเยอรมนี
ผ่อนคลายนโยบายการร่วมทุนกับจีน เพื่อเปิดทางให้เงินเข้าไป
ลงทุน เพื่อหวังว่าจะสามารถเพิ่มยอดการสินค้าไปยังจีนได้
มากขึ้นในอนาคตเนื่องจากการเติบโตเศรษฐกิจของจีน จะยัง
เดินหน้าไปอีกยาวนาน

นักกลยุทธ์ในยุโรปเชื่อว่า แรงกดดันของทุนยุโรปในการ
อำนวยความสะดวกจีนอย่างแรงกล้าเช่นนี้ จะเป็นสาเหตุสำคัญที่
ทำให้นักการเมืองในเยอรมนีสงบปากสงบคำ

คำถามก็คือ การส่งออกทุนไปสร้างความมั่งคั่งในอนาคต
ของจีน ซึ่งในอดีตพวกคอมมิวนิสต์ถือว่าเป็นขั้นสุดท้ายของ
จักรวรรดินิยมนี้ จะนำไปสู่การพลิกผันทางประวัติศาสตร์ครั้ง
ที่สองของโลกที่จะทำให้จีนใหญ่กว่ายุโรปในทุกด้านหรือไม่ คำ
ตอบดูเหมือนจะยังมีข้อโต้แย้งอยู่บ้าง แม้จะไม่แรงนัก แต่ก็ม
ีเหตุผล

ข้ออ้างสำคัญที่ว่าจีนจะไม่มีทางแซงหน้ายุโรปได้อยู่ที่
ปัญหาประชากร เพราะขนาดของประชากรที่ใหญ่เกินไปของจีน
(เทียบกับยุโรป-ดูตารางประกอบ) จะทำให้โอกาสที่จะเติบโต
ไปไม่หยุดหย่อนเกิดชะงักงันได้ไม่ยาก หากการจัดการสนอง
ตอบของรัฐจีนต่อปัญหาสารพัดของประชากรไม่ดีเพียงพอ

ผู้นำจีนปัจจุบันก็ดูเหมือนจะเข้าใจสถานการณ์เช่นนี้ดีพอ
สมควร โดยเฉพาะปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่นับวันจะ
ถ่างกว้างจนกระทั่งพรรคคอมมิวนิสต์จีนก็แสดงความกังวล
อย่างปิดไม่มิด ■